Rok 2018 jest dla Międzynarodowej Rady Archiwów rokiem jubileuszu siedemdziesięciolecia istnienia. Z tej okazji rada przygotowała wystawę pt.: „MRA: w czasie" (L'ICA au fil du temps). Wystawa proponuje podróż w czasie i spojrzenie na działania organizacji poprzez pryzmat działających w niej ludzi (fundatorów, przewodniczących, sekretarzy generalnych) oraz znaczących wydarzeń i działań w XX i XXI w.
W części pierwszej przypomniano sylwetki założycieli:
1. Solon Justus Buck, USA (1884 – 1962), jako pierwszy zdefiniował idee tworzące podstawy międzynarodowej organizacji archiwistów oraz określił etapy prowadzące do jej utworzenia.
2. Dirk Petrus Mariusz Graswinkel, Holandia (1888 – 1960), był pierwszym wiceprzewodniczącym MRA;
3. Vaclav Husa, Czechy (1906 – 1965), czeski historyk, wychowawca wielu pokoleń czeskich archiwistów. Od 1934 do 1949 r. pracował w Państwowej Szkole Archiwalnej w Pradze, a potem do 1951 r. na Fakultecie Filozoficznym Uniwersytetu Karola w Pradze.
4. Charles Hilary Jenckinson (Anglia) 1882 – 1961
5. Eugenie Martin – Chabet (Francja) 1880 – 1975
6. Emilio Re (Włochy) 1881 – 1967
7. Juliusz Jimeres Rueda (Meksyk)
8. Charles Samaran (Francja) 1879 – 1982
9. Asgaut Steinnes (Norwegia) 1892 – 1973, norweski archiwista i historyk. Specjalizował się w badaniu dziejów średniowiecza.

Następną grupą wyróżnionych są kolejni przewodniczący MRA:
1. Charles Samaran (Francja), 1948 – 1950,
2. Charles Braibant (Francja, 1950 – 1953,
3. Dirk Petrus Mariusz Graswinckel (Holandia), 1954 – 1956,
4. Ricardo Filangieri di Gonzaga (Włochy), 1956 – 1959,
5. Carl Ingvar Andersson (Szwecja), 1959 – 1964,
6. Stephanus Emilius Maria Etienne Sabbe (Belgia), 1964 – 1968,
7. Luis Sanchez Belda (Hiszpania), 1968 – 1972,
8. Filop Ivanovic Dolghin (Rosja), 1972 – 1976,
9. James Berton Rhoads (USA), 1976 – 1979,
10. Oscar Gauye (Szwajcaria), 1979 – 1980,
11. Alfred W. Mabbas (Anglia), 1980 – 1984,
12. Johannes Heinrich Booma (Niemcy), 1984 – 1988,
13. Jean Favier (France), 1988 – 1992,
14. Jean-Pierre Wallot, (Kanada), 1992 – 1996,
15. Gang Wang, (China), 1996 – 2000;
16. Elisa Carolina de Santos Canalejo (Hiszpania), 2000 – 2004,
17. Lorenz Mikoletzky, (Austria), 2004 – 2008,
18. Ian Wilson (Kanada), 2008 – 2010,

19. Martin Berendse (Holandia), 2010 – 2014,
20. David Fricker (Australia), od 2014 r.

Wymieniono także kolejnych sekretarzy generalnych: Lestek Kruger Born (USA), Robert Henry Bahmer (USA), Charles Kecskemeti (Węgry), Wayne Grover (USA), Domenico Giovanni Igino RomoloAntonelli (Włochy), Carlos Urbain Wyffels (Belgia), Peter Walne (Anglia), Micheal Roper (Anglia), Joan Van Albada (Holandia), David Leitch (Szkocja),
Anthea Seles (Kanada).
Anthea Seles objęła stanowisko Sekretarza Generalnego MRA w 2018 r. Jest specjalistką od records magamenent oraz zarządzania archiwami cyfrowymi.

Trzecią część prezentacji stanowią znaczące wydarzenia i działania MRA. Wymienionych jest ich wiele. My przypomnimy kolejne kongresy, te bowiem wyznaczały fundamentalne kierunki aktywności organizacji. Odbyły się kolejno w: Paryżu (1950), Hadze (1953), Florencji (1956) – od tego momentu w kadencji czteroletniej, Sztokholmie (1960), Brukseli (1964), Madrycie (1968), Moskwie (1972), Waszyngtonie (1976), Londynie (1980), Bonn (1984), Paryżu (1988), Montrealu (1992), Pekinie (1996), Sewilli (2000), Wiedniu (2004), Kuala Lumpur (2008), Brisbane (2012), Seulu (2016), a na 2020 r. planowany jest w Abu-Dabi.

Przy okazji jubileuszu opublikowano maszynopis aktu erekcyjnego, którego treść ustalono na spotkaniu ekspertów w siedzibie UNESCO w Paryżu w dniach 9 – 11 czerwca 1948 r.
Dokument określał cele organizacji oraz regulował skład i reprezentację rady, składki, funkcję i organizację kongresów międzynarodowych, konstytuantę, komitet wykonawczy, funkcje prezydenta i wiceprezydenta rady. Przewidziano także procedurę wyłaniania komitetów i jak przystało na organizację archiwistów, procedurę postępowania z dokumentacją, która utraciła bieżącą wartość.
Przypomnijmy cele dla których powołano Międzynarodową Radę Archiwów tak, jak zostały one określone w akcie założycielskim. Mówi o nich punkt 2 dokumentu:
„2. Celami ogólnymi Międzynarodowej rady Archiwów są:
a) ustanowić, podtrzymywać i zacieśniać relacje pomiędzy archiwistami wszystkich krajów i pomiędzy instytucjami, administracjami stowarzyszeniami publicznymi i prywatnymi, bez względu na ich siedzibę, których działalność powiązana jest z archiwami.
b) współpracować w dziedzinach przechowywania, ochrony przeciwko wszelkim ryzykom grożącym dorobkowi ludzkości w dziedzinie archiwalnej; uczestniczyć w postępie we wszelkich aspektach technicznych i administracyjnych archiwów, ułatwiać wymianę poglądów, wiedzy, doświadczeń, metod i procesów.
c) wspierać i ułatwiać częstsze wykorzystanie archiwów, wydajne i bezstronne studia nad dokumentami, na przykład czyniąc ich zawartość lepiej znaną, publikując ich kopie i czyniąc dostęp do archiwów swobodniejszym.
d) wspierać, organizować i faworyzować na płaszczyźnie międzynarodowej wszelkie działania, programy i użytkowe projekty tyczące administrowania archiwami.
e) współpracować z innymi organizacjami działającymi w obszarze przechowywania doświadczeń ludzkich i użytkowania tej dokumentacji z korzyścią dla ludzkości.

Przy okazji jubileuszu przypomnijmy kilka słów z dziejów naszej branżowej organizacji zawodowej. W 1910 r. w Brukseli odbył się pierwszy kongres archiwistów i bibliotekarzy, na

którym wyartykułowano odmienność specyfiki archiwów od metodyki bibliotek. Określono, na płaszczyźnie międzynarodowej po raz pierwszy zasadę proweniencji (od połowy XIX w. zasada ta znana była na we Francji czy Holandii) oraz uznano konieczność dalszych spotkań celem wymiany doświadczeń. Uzgodniono, że następny kongres archiwów odbędzie się w Mediolanie w 1915. Pierwsza Wojna Światowa uniemożliwiła realizację tego planu. Po wojnie, w 1931r., działająca przy Lidze Narodów „Komisja Międzynarodowa Współpracy Intelektualnej", podjęła próbę zorganizowania w 1933 r. kongresu archiwów. Kongresu nie udało się zorganizować, a wydano jedynie „Guide international des Archives". Dopiero po zakończeniu II Wojny Światowej doszło do utworzenia obecnej Międzynarodowej Rady Archiwów.
Droga do utworzenia pozarządowej międzynarodowej organizacji archiwów i archiwistów nie była łatwa. W ciągu 70 lat istnienia Rada odegrała znaczącą rolę na wielu obszarach archiwistyki zdefiniowanych w akcie erekcyjnym.

Więcej:

ICA : 70 ans de rayonnement international

Przygotowując notatkę wykorzystałem także:

Źródła: 9 juin 1948: L'acte constitutif de l'ICA a été adopté au cours de la réunion de l'UNESCO à Paris. (Archiwum UNESCO) - pdf

Opracowania:

La pratique archivistique française, red. Jean Favier, Paris 1993, s. 37 - 39

Manuale di archivistica, red. Nunzio Silvestro, Napoli 2004, s. 49 - 51.

9 juin 1948: L'acte constitutif de l'ICA a été adopté au cours de la réunion de l'UNESCO à Paris.